

Łódź, 23 listopada 2023 r.

PNIK-I.4131.1063.2023

**Rada Miejska
Tomaszowa Mazowieckiego**

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały LXXXII/649/2023 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 26 października 2023 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi sąsiedzkie, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 3 listopada 2023 r.

Uzasadnienie

Podstawę prawną do podjęcia przez Radę Miejską uchwały stanowi art. 50 ust. 6, ust. 6a i ust. 6b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), zwanej dalej - ustawą. Stosownie do tego przepisu Rada określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Z kolei art. 50 ust. 6a ustawy stanowi „W przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług”.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Mając na uwadze powyższe przepisy, organ nadzoru przedstawia zastrzeżenia do następujących postanowień uchwały.

W § 3 ust. 2 uchwały Rada Miejska postanowiła, że usługi opiekuńcze w tym usługi sąsiedzkie albo specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznawane przez 5 dni w tygodniu w zależności od potrzeb.

Zdaniem organu nadzoru ustalenie przez Radę Miejską okresu świadczenia usług stanowi przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6 ustawy, bowiem przepis ten nie daje Radzie kompetencji do stanowienia w tym zakresie.

W § 4 ust. 2 uchwały Rada Miejska wskazała, że wymiar i zakres przyznawania usług sąsiedzkich, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych określa pracownik socjalny w drodze wywiadu środowiskowego.

Zgodnie z art. 107 ustawy o pomocy społecznej podstawą do przyznania przyznawania usług sąsiedzkich, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych jest wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Natomiast regulacja zawarta w § 4 ust. 2 uchwały sugeruje, że to pracownik socjalny podejmuje decyzję administracyjną określającą wymiar i zakres usług opiekuńczych, co pozostaje w sprzeczności z art. 110 ust. 7 ustawy zgodnie z którym to wójt (burmistrz, prezydent miasta) udziela kierownikowi ośrodka pomocy społecznej upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, z zastrzeżeniem ust. 8a. Postanowienia uchwały, która jest aktem prawa miejscowego muszą być jednoznaczne i nie mogą budzić wątpliwości co do ich interpretacji.

W § 5 uchwały Rada Miejska postanowiła, że przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej i jednocześnie wymieniła składniki tej decyzji.

Zdaniem organu nadzoru regulacja taka stanowi przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6 ustawy, bowiem przepis ten nie daje Radzie kompetencji do stanowienia w tym zakresie. Ustawodawca zagadnienia dotyczące wydawania decyzji administracyjnej uregulował w art. 106 ustawy.

W § 6 ust. 3 uchwały Rada Miejska ustaliła odpłatność za usługi opiekuńcze według tabeli. Organ nadzoru zwraca uwagę, że kryteria dochodowe przedstawione w tabeli nachodzą na siebie co nie pozwala ustalić prawidłowo odpłatności za usługi, o których mowa w § 6 ust. 3 uchwały.

W § 7 uchwały Rada uregulowała stawkę jednej roboczogodziny za wymienione w tym przepisie usługi.

W ocenie organu nadzoru ustalone stawki są zaniżone tym bardziej, że od 1 lipca 2023 minimalna stawka godzinowa wynosi 23,50 zł.

W § 8 uchwały Rada uregulowała przesłanki częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności.

Organ nadzoru wskazuje, że Rada w celu prawidłowego uregulowania delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 ustawy powinna uregulować w sposób odrębny przesłanki uzasadniające całkowite zwolnienie z opłat oraz odrębne przesłanki uzasadniające częściowe zwolnienie z tych opłat, tak aby rozpoznając wniosek o zwolnienie można było ocenić, czy po stronie osoby uprawnionej do korzystania z tych usług zachodzą okoliczności uzasadniające zastosowanie zwolnienia i w jakim zakresie. Organ prowadzący postępowanie w sprawie zwolnienia z odpłatności za ww. usługi związany jest przepisami przedmiotowej uchwały, zatem w wydanej przez siebie decyzji powinien powołać się na spełnienie przez osobę otrzymującą usługi opiekuńcze konkretnej przesłanki wskazanej przez Radę w uchwale (wyrok WSA w Olsztynie z dnia 12 lutego 2019 r., sygn. akt II SA/OI 8/19) Treść § 8 ust. 1 uchwały nie wypełnia dyspozycji art. 50 ust. 6 ustawy, bowiem nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, jakie są warunki częściowego, a jakie całkowitego zwolnienia od opłat, co konsekwencji może prowadzić do uznaniowego zastosowania § 8 ust. 1 uchwały, co stoi w sprzeczności z art. 50 ust. 6 ustawy.

W § 8 uchwały Rada postanowiła, że z wnioskiem o całkowite lub częściowe zwolnienie może wystąpić osoba wnosząca opłatę za usługi lub pracownik socjalny.

Taka regulacja oznacza przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6 ustawy, bowiem ustawodawca nie przyznał Radzie kompetencji wskazania podmiotu uprawnionego do wystąpienia ze stosownym wnioskiem.

Wobec powyższego, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie do dnia 28 listopada 2023 r. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chładzyńska
**Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru
i Kontroli**

Do wiadomości:
Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego